

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.220/2013/4. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2013. évi szeptember hó 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 3.B.28/2013/10. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott cselekménye a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés i) pontja szerint minősülő emberölés bűntette.

A vádlott a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Szekszárdi Törvényszék a 2013. évi május hó 14. napján kelt 3.B.28/2013/10. számú ítéletével vádlottat az 1978. évi IV. tv. 166.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés i) pontja szerint minősülő emberölés bűntette miatt 5 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 5 év közügyek gyakorlásától eltiltásra ítélte, rendelkezett a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt felmentés érdekében, illetve másodlagosan enyhítés céljából a vádlott, míg enyhítésért a védő jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján, a bűnösség körülmények kisebb körű kiegészítése és pontosítása mellett, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A nyilvános ülésen előadott perbeszédében a védő a fellebbezését felmentés céljából is előterjesztette.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattel megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján - az iratok tartalmára tekintettel - mindössze azzal helyesbítette, hogy vádlottkorábbi -el fennállott - kapcsolatából születettnevű gyermekének születési ideje helyesen 2001. december 15. napja (.....születési anyakönyvi másolatának tartalma, Szekszárdi Törvényszék 3.B.28/2013/6. számú irat).

Az ekként helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

A megállapított tényállás hiánytalan, teljes körűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával, a szükséges körben folytatta le. Ennek során megvizsgálta és értékelte azokat a bizonyítékokat, melyek a múltbeli események megnyugtató tisztázásához szükségesek voltak. Ezeknek a bizonyítékoknak a részletes, a logika szabályainak is megfelelő, meggyőző értékelésével adott számot ténymegállapításairól, köztük a vádlotti védekezés elvetésének okairól.

A másodfokú bíróság a minden mozzanatában helyesnek tartott értékelő tevékenység megismétlése nélkül az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek:

Tényként volt rögzíthető, hogy a vádlotttöbbször volt terhes, négy gyermeknek adott életet, ekként a súlygyarapodás, a menstruáció elmaradása és a magzatmozgás, mint terhességi tünetek észlelésekor tisztában kellett lennie azzal, hogy gyermeket vár. A vádlott a terhességét a családja és környezete elől eltitkolta, amelyet alátámaszt az is, hogy korábbi várandóságaival szemben terhesgondozásra nem járt, a szüléskor orvosi segítséget nem vett igénybe.

A vádlott azon védekezése tehát, hogy nem tudott a terhességéről, nem volt megalapozott.

Szakértő1 és szakértő2 igazságügyi szakértők szakvéleménye egybehangzó volt atekintetben, hogy az újszülött a születésekor érett állapotú, megfelelő fejlettségű volt, fejvégi fekvéssel, élve született, igen nagy valószínűséggel életjelenségeket is mutatott (nyomozati iratok 731. oldalán található igazságügyi szakértői vélemény tartalma). Az elsőfokú bíróság ezen aggálytalan szakértői vélemény alapján tehát

helytállóan vetette el azon vádlotti védekezést is, hogy a csecsemő holtan jött a világra, és a vádlott sem lehetett ebben a téves feltevésben.

A védőnek a nyilvános ülésen előadott azon érvelésével kapcsolatban, mely szerint a vádlott a cselekményt az elmeműködés kóros állapotában követte el, rámutat a másodfokú bíróság, hogy az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a vádlott 1995. év óta epilepszia miatt rendszeresen gondozott ugyan, azonban nem kóros elmeállapotú. Kétségtelen tény, hogy a szülés utáni speciális állapot a bűncselekmény elkövetésekor a vonatkozásában megállapítható volt, ez azonban - lévén, hogy az semmilyen módon nem minősült kóros elmeállapotnak - a védő által hivatkozott korlátlan enyhítés lehetőségét nem alapozza meg. A vádlott szüléssel együtt járó speciális pszichés állapotát a büntetés kiszabása során lehet értékelni.

A fentiek szerint helyesbített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

E tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményének minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

A vádlott halálos eredményhez vezető mulasztása abban érhető tetten, hogy korábbi szülési tapasztalatai alapján tudnia kellett, az újszülött életben maradásához elengedhetetlen azonnali ellátása, a légzőnyílások szabaddá tétele, a köldökzsinór elvágása, a gyermek felöltöztetése, a kihűlés megakadályozása stb. A vádlottnak tisztában kellett lennie azzal is, hogy fenti teendők elvégzése nélkül - azok szándékos elmulasztása esetén - a halálos eredmény elháríthatatlanul bekövetkezik. Tudatában volt annak is, hogy őt az eredmény megakadályozására nem csupán általános erkölcsi, de mindenki által ismert családjogi kötelezettség is terhelte. A vádlott a tőle reálisan elvárható segítségnyújtást mulasztotta el szándékosan, annak ellenére, hogy erre a segítségnyújtásra lehetősége lett volna. A vádlott és a gyermeke, a sértett vérségi, leszármazói kapcsolatban állt. A terheltnek módja és lehetősége lett volna a gyermekhez fűződő, elemi erkölcsi szabályokban megfogalmazott segítségnyújtásra, de ezt meghaladóan speciális jogi kötelezettség is előírja a szülő számára e kötelezettséget. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. tv. 75. §. (1) bekezdése rögzíti a szülő felelősségét a gyermek gondozása kérdésében. E szerint „a szülői felügyelet körében a szülők kötelessége, hogy a gyermeket gondozzák, tartsák, a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődését elősegítsék.”

Következésképpen a vádlott és védő által felmentés végett bejelentett fellebbezés nem vezetett eredményre.

Tekintettel arra, hogy 2013. július 1. napján hatályba lépett a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény, a másodfokú bíróság vizsgálta annak lehetőségét, hogy az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény nem biztosít-e kedvezőbb elbírálást a vádlott számára.

A Btk.2.§ (2) bekezdése szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő 2012. évi C.törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.

Az elbíráláskor hatályban lévő Btk.38.§ (3) bekezdése szerint öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV.tv. 47.§ (3) bekezdése értelmében ez a lehetőség a három évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása estén állt fenn.

A fentiekén túlmenően a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések is kedvezőbbek az elbíráláskor hatályban lévő Btk. szerint, ugyanis a 38.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján a feltételes szabadság legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap, az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV.tv. 47.§ (2) bekezdésében rögzített legalább háromnegyed rész kitöltésével szemben.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság - a fellebbviteli főügyészség képviselőjének álláspontjával szemben, egyetértve a védővel - a cselekményt az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény rendelkezései alapján bírálta el, mivel az kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz a vádlott számára.

Az új büntető törvényt alkalmazva az ítélőtábla megállapította, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés i) pontja szerint minősülő emberölés büntettének minősül.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, a másodfokú bíróság azonban - egyetértve az ügyész e körben tett indítványával - mellőzte a súlyosító körülmények köréből az élet elleni bűncselekmények országos szintű elszaporodottságát, ugyanis ez statisztikai adatokkal nem alátámasztott, ugyanakkor súlyosító körülményként értékelte, hogy a vádlott a cselekményt saját gyermeke sérelmére követte el.

Az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV.tv. 87.§ (2) bekezdés a) pontjában foglalt ún. enyhítő rendelkezés alkalmazásával szabta ki a büntetést, annak további enyhítése az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény szerint (82.§ (1) és (2) bekezdés a.) pont) is kizárt. Egyetértett továbbá a fellebbviteli bíróság az elsőfokú bírósággal tekintetben is, hogy a

szabadságvesztés végrehajtási fokozataként eggyel enyhébb, fegyház helyett börtön fokozatot határozott meg.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a büntetés kiszabása körében nem hagyható figyelmen kívül annak ténye, hogy a vádlotta terhére rótt bűncselekményt megromlott családi körülmények között, négy gyermek édesanyjaként, nehéz helyzetében követte el. A **tanú1**el fennálló élettársi kapcsolata élettársának alkoholizáló életvitele miatt megromlott, a vádlott 2011-2012. években több ízben fordult a rendőrséghez, illetve kért segítséget a helyi gyámügyi szervektől, amelyet azonban nem kapott meg. A fenti körülmények és az újabb terhessége aktuálisan olyan nehéz élethelyzetet eredményezett, melyet a büntetés kiszabásánál nagy nyomatékkal kellett a vádlott javára értékelni. További enyhítő körülményként értékelte a másodfokú bíróság, hogy a vádlottnégy gyermekének gondozásáról, neveléséről - szűkös anyagi lehetőségei mellett is - megfelelően gondoskodott.

Mindezen körülmények a másodfokú bíróság megítélése szerint megalapozzák a Btk.38.§ (3) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazását, ezért a fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A vádlott és a védő enyhítést célzó fellebbezése tehát megalapozott volt.

A fenti indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogorvoslattal megtámadott ítéletét a Be.372.§ /1/ bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján köteles a vádlotta másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

Pécs, 2013. szeptember 3.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 3.B.28/2013/10. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.220/2013/4. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - 2013. évi szeptember hó 3. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke

